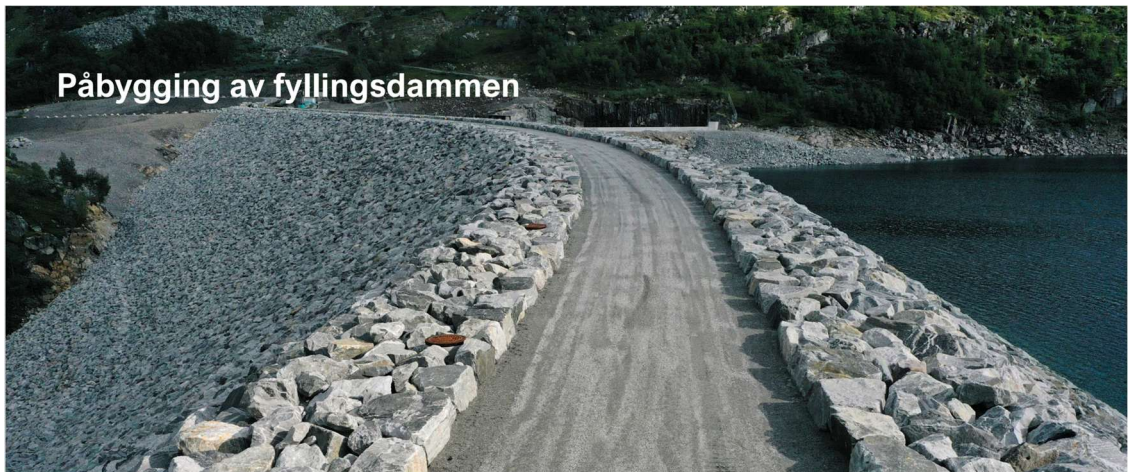

PRESSEMELDING FRA NNCOLD

Den norske damkomiteen - deler ut årets hederspris til beste dam prosjekt.

I dagens sikkerhetspolitiske situasjonen i verden, og med betydningen av trygg og sikker produksjon av elektrisk energi, går årets pris til dam Viddalsvatn. Juryen ser viktigheten av arbeidet bak rehabilitering av de store dammene i Norge i et sikkerhetspolitisk perspektiv og vil hedre det fremragende samarbeidet og den faglige prestasjonen fra hver enkelt som har deltatt i prosjektet for at et så stort prosjekt som rehabilitering av dam Viddalsvatn blir gjennomført innovativt, trygt og med de forventinger til miljø som samfunnet har i dag. Vi gratulerer!

Dam Viddalsvatn ferdig rehabilitert og klar for nye tiår i samfunnets tjeneste. Foto: Hafslund/ Norconsult.

Vannkraft brakte Norge ut av fattigdommen på starten av 1900-tallet og har siden tjent innbyggerne i Norge godt med varme, lys og energi til industri og arbeidsplasser. Norge er nå også en viktig bidragsyter for våre naboland i omstilling fra fossil- til fornybar energi.

Sentralt i historien står våre mange små og store vannmagasin, hvor vann lagres for produksjon av elektrisk strøm når vi trenger det. Med stort og smått har Norge over 4000 dammer, hver med sin unike rolle i det komplekse vannkraftsystemet. Dammene er imponerende byggverk, konstruert av dyktige fagfolk, bygget av dyktige entreprenører og vedlikeholdt av dyktige operatører. Betalt av hver og en av oss. De store dammene, Storvassdammen, Oddatjørndammen og Førrevassdammen, som danner Blåsjømagasinet er kjent. Ikke like kjent er de mange mindre dammene, f.eks dam Finnflot som er en av landets eldste platedammer og som fikk hedersprisen Damkrona i 2019. Konstruert i en tidlig fase av de store dammenes historie.

Hvert år siden 2010 har NNCOLD (Norwegian national committee on large dams – Den norske damkomiteen) arbeidet med å fremme dammsikkerhet i Norge ved å dele ut prisen Damkrona. Det er bransjen selv som melder inn de kandidatene de mener er verdige en unik pris. En bredt sammensatt jury jobber frem en verdig kandidat som de mener fremmer innovative og sikre løsninger med hensyn til miljø, naturlandskap og tekniske utfordringer.

I 2023 gikk prisen til restaurering av bergverksdammene til Kongsberg Sølvverk for ekstraordinær bevaring av kulturhistorisk landskap og dambyggerkunstens historie. De er verdt et besøk en sommerdag.

I år vil damkomiteen gi hederlig omtale til to ulike prosjekter:

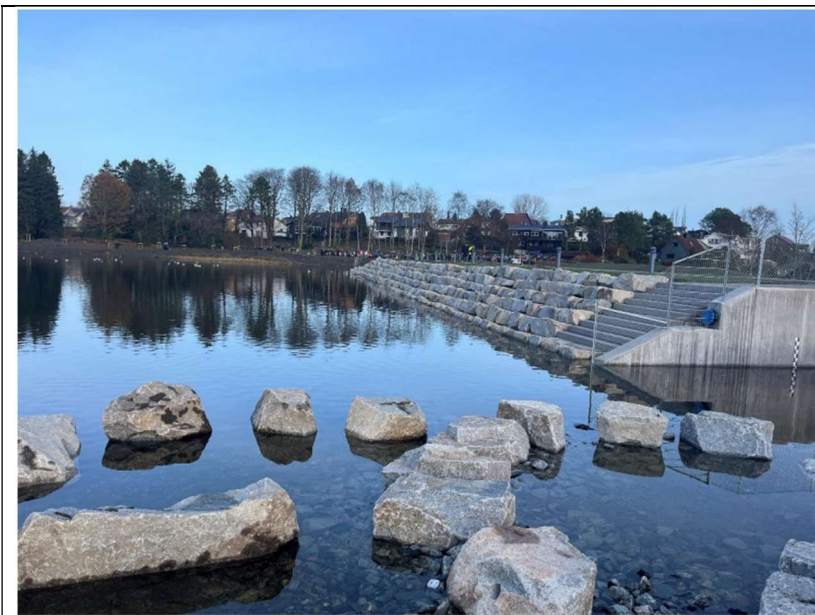
1. Dam Viddalsvatn i Aurland kommune
2. Dam Vannassen i Stavanger kommune

Dam Viddalsvatn er en del av Aurlandsutbyggingen som ble gjennomført på starten av 70-tallet. Gigantisk i verdenssammenheng da byggingen startet i 1969. Dam Viddalsvatn er

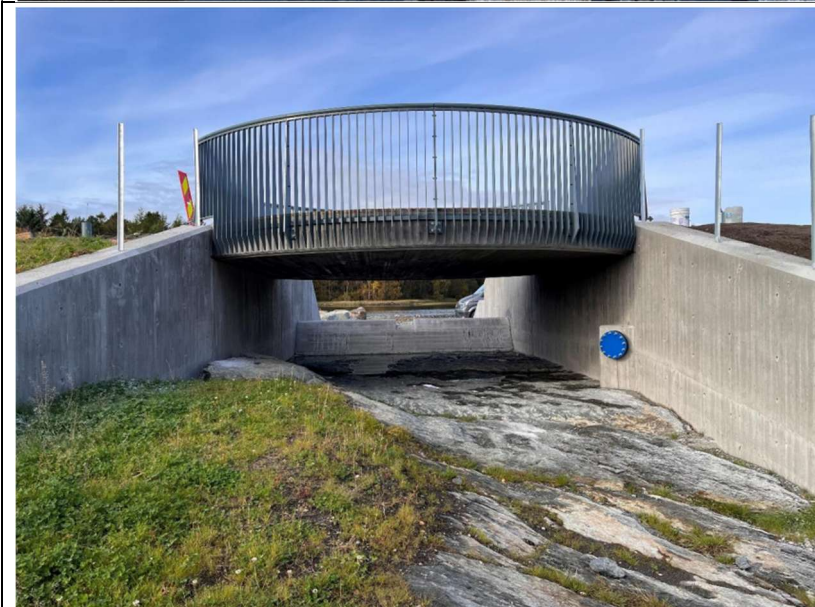

inntaksmagasin for Aurland 1, Norges tredje største vannkraftverk på 840 MW, 2% av Norges energiproduksjon. Dam Viddalsvatn er 90 meter høy, 390 meter lang og sammen med overføringene gir den strøm tilsvarende årsproduksjon til 150 moderne vindturbiner. Dam Viddalsvatn er en stor klassisk steinfyllingsdam med morenekjerne. Rehabilitering av dammen er svært god ingeniørkunst og et komplisert og tungt anleggsarbeid. Arbeidene er gjennomført trygt og med strenge hensyn til natur. Rehabilitering av dammen har gjort Viddalsvatnet klar for nye 50 år i samfunnets tjeneste og vil tjene oss sikkert og godt inn i fremtiden.

Dam Vannassen er et forbilledlig prosjekt i samarbeid og en historie om hvordan et utfordrende sentralt beliggende damrehabiliteringsprosjekt kan gjennomføres og samtidig transformere og løfte et felles turområde til en ny utendørs storstue for lek og utendørsaktiviteter. Dam Vannassen ligger sentralt i Stavanger kommune og som dameier, stilte kommunen tydelige og strenge krav, noe som ga uttelling. Overløp fra magasinet går i et hundre meter åpent bekkeløp i stedet for å gå i rør slik det gjorde tidligere. Videreføring av akebakke, nye områder for rekreasjon, tilrettelegging av leveområde for fugl med ny øy, vannplanter og ivaretagelse av trær er gode eksempler for etterfølgelse.

Oppstrøms skråning dam Nord. Vannstanden nærmer seg overløp. Hoppesteiner ved dam Sør er klar til bruk. Foto: Sweco

Vangemurer, overløp og sirkelformet gangbro. Blå blindflens er til den beredskapsmessige tappingen, som på denne dammen er hevert. Foto: Sweco

I dagens sikkerhetspolitiske situasjonen i verden, og med betydningen av trygg og sikker produksjon av elektrisk energi, går årets pris til dam Viddalsvatn. Juryen ser viktigheten av arbeidet bak rehabilitering av de store dammene i Norge i et sikkerhetspolitisk perspektiv og vil hedre det fremragende samarbeidet og den faglige prestasjonen fra hver enkelt som har deltatt i prosjektet for at et så stort prosjekt som rehabilitering av dam Viddalsvatn blir gjennomført innovativt, trygt og med de forventinger til miljø som samfunnet har i dag. Vi gratulerer!

Tid og sted:

Vassdragsteknisk forum vintermøte 2025,

Radisson BLU Plaza Hotell i Oslo

23. jan 2025 kl. 09:00–15:40

Kontaktinformasjon:

Anne Marit Ruud

NNCOLD og NVE, Tilsyns- og beredskapsavdelingen, Seksjon for damsikkerhet

Tlf: (+47) 22 95 90 06

e.post: amru@nve.no